TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.55 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.55 One month..... .50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Kuka on valtio?

Olemme monasti huomauttaneet asevelvollisuuden ja yleensä militarismin taantumuksellisesta ja vaarallisesta luonteesta, näiden suunnitelmien takana olevat tarkotukset kun ovat kaiken kansanvallan ja vapauden surma. Tämän käsityksemme tueksi kerrottakoon B. C. Federationistin mukaan eräs lausunto Canadan senaatista, kun asevelvollisuuslaki oli siellä käsiteltävänä. Hallituksen edustajana tuossa kokonaankin yli-ikäisessä laitoksessa on sangen vanha, mutta silti uskomattoman virkku taantumuksen tulkki, senaattori Lougheed. Lakiehdotuksen ollessa "toisessa lukemisessa" eli ratkaisevan periaatteellisen keskustelun alaisena, hänen huuliltaan vierähti seuraava viisauden helmi:

"Tämä on niitä tilaisuuksia, joissa hallituksen ei käy noudattaminen kansan tahtoa, vaan sen täytyy tehdä päätöksensä siitä ankaran vakavasta kysymyksestä, mitä valtion edut vaativat".

Ranskan kuninkaan Ludvig XIV:n kerrotaan pitäneen tapanaan ylpeästi sanoa: "Valtio olen minä!" — jos joku sattui jotakin mainitsemaan valtion tarpeista tai eduista. Meidän päivinä näytään oltavan siinä asemassa, että vallassa oleva kapitalistiluokka jo rohkenee ääneen ajatella: "me sitä olemme valtio". Ei ainakaan kansan kokonaisuudessaan myönnetä olevan valtio, koska hallituksen tehtävänä on kieltäytyä noudattamasta kansan tahtoa, palvellakseen valtion etuja. Kansan tahto ei voi tulla muulla tavoin ilmi kuin yleisellä äänestyksellä. Mielivaltainen hallitus kieltäytyi alistamasta asevelvollisuuslakia yleisäänestykselle, koska arvasi kansan valtavalla enemmistöllä hylkäävän sen; mutta koska suurriistäjäin edut sitä vaativat, pani hallitus sen voimaan julkeimmalla preussilaisella häikäilemättömyydellä. Ja selittää nyt senaattiin asettamansa äänitorven kautta, että suurrosvojen edut ovat valtion etuja — että Canadassa ainoastaan suurriistäjät muodostavat valtion. Onneksi lienee senaattori Lougheed jo niin vanha, ettei hän enää voi punastua.

Canadan sotaan yhtymiseen ei kysytty edes parlamentin suostumusta; hallitus päätti sen omin päinsä. Ja kun pääministeri lupasi toimittaa Canadasta puoli miljoonaa miestä, ei hän kysynyt edes toisten ministeritoveriensa suostumusta, vaan meni tuollaiseen pikku urakkaan täydellisesti omalla vastuullaan. Hän tiesi, kuinka mieleistä tämä hänen menettelynsä oli "valtion" — s. o. canadalaisten suurrosvojen — eduille. Ovathan Canadan rahamiehet jo ehtineet velkuuttaa tuota nykyään valtiokäsitteen ulkopuolelle jätettyä "kansaa" jonkun biljoonan dollaria. Sitte kun noiden "valtiovelkojen" maksamisesta tulee kysymys, niin silloin kylläkin muistettanee kaikki viheliäisinkin rupakansa lukea "valtioon" kuuluvaksi ja pakottaa se sotalainoja suorittamaan.

Bordenin ministeristö ja sitä kannattava parlamentti on jo vuoden hallinnut itseottamallaan valtuudella. Surkeasti niiden tekisi mieli vielä jatkaa, kun kerran on päästy tuohon "jumalanarmosta"-itsevaltiuden makuun. Mutta pahimmoiksi ei tahdo oikein uskaltaa. Housut tutisevat ajatellessa sitä potkua, millä kansa tulee sellaiset herrat lennättämään, kunhan tästä heidän hankkimastaan sodasta on päästy.

Koettavat hallituksen uskollisimmat rakit vieläkin uikuttaa, kuinka nyt edessä olevat vaalit "merkitsevät samaa kuin Saksalle edullinen aselepo". "Samalla keskeytyy apuväen ja sotatarpeitten lähetys pahasti harvenneille joukoillemme". "Ei ainoastaan Canada, vaan koko kansanvaltaisen sivistyksen asia joutuu katkerasti kärsimään ranskalais-canadalaisten vastarinnasta sille asialle, jota olemme pakotetut puolustamaan".

Kuka pakotti? "Valtion" — s. o. suurriistäjien — edut, vastoin kansan tahtoa.

"Jos Canada ei pysty pitämään armeijaansa täysilukuisena, on sen ilmotettava sekä liittolaisilleen että vihollisille luopuvansa sodasta. Meillä, kuten kaikissa toisissakin sotivissa maissa on nähty, että pakkopalvelus on yhtä välttämätön edulliseen sodankäyntiin kuin pakollinen verotus on rauhan ajalla. Meidän täytyy joko mennä eteenpäin voittoon taikka perääntyä häpeällä; meidän täytyy joko jatkaa taikka jättää sikseen."

Kukas käski ollenkaan lähteä juoksemaan suurkapitalistien asioita, vastoin kansan suuren enemmistön tahtoa? — Ei pitäisi koskaan mennä syyhymättä saunaan eikä asiatta ansaan.

Porvaripuolueissa odotettavissa uutta ryhmittelyä

Näyttää siltä kuin alkaisi porvaripuolueitten keskinäinen asema niin Canadassa kuin Yhdysvalloissa jonkun verran selventyä. Olisikin aika. Jo kauan on tilanne ollut sellainen, ettei kummassakaan näissä maissa ole voinut sanoa olevan oikeastaan mitään politiikkaa, vaan eri liikeetujen rahasijoituksia. Mitään sen aatteellisempaa ja asiallisempaa eroa ei kummankaan maan valtiollisilla porvaripuolueilla ole pitkiin aikoihin ollut kuin kysymys siitä, kumpiko saa etuoikeuden käyttää valtion varoja ja voimakeinoja yksityis- ja ryhmäetujensa ajamisessa.

Canadassa on parhaillaan vallassa konservatiivinen puolue, jonka pitäisi vastata Yhdysvaltain republikaanipuoluetta; meillä taas on vallassa demokraatipuolue eli tavallaan Canadan liberaaleja vastaavat ainekset. Näissä maissa ovat siis toisilleen vastakkaiset porvarilliset puolueet vallan satulassa — mutta mitään eroa on mahdoton huomata. Molemmissa mennään täysin purjein mustinta taantumusta kohden. Suurriistäjien ahneudelle ei yritetäkään panna minkäänlaisia rajoja, mutta nälkäkuolemaa vastaan kapinoivaa työväkeä kohdellaan siellä niinkuin täälläkin kuten kulkukoiria.

Viime aikoina on asema siihen määrin kärjistynyt, että äänestykset Canadan parlamentissa, samoin kuin Yhdysvaltain kongressissa, eivät enää ole käyneet aivan "pitkin puoluerajoja". Vanhoilliset ainekset eri puolueista ovat asettuneet hallituksen taantumuksellisia pakkotoimenpiteitä tukemaan, edistysmielisemmät taas niitä vastustamaan, puoluerajoista huolimatta. Näin ovat vanhat puolueet alkaneet menettää eheytensä, ryhmiä siirtyy puolelta toiselle, yhteisissä kokouksissa suunnitellaan aivan uusia puoluejakoja.

Winnipegissä on vast'ikään pidetty liberaalien puoluekokous, jossa näkyy koetetun erottaa lampaat vuohista. Seurauksena on, että konservatiivinen puolue tulee saamaan lisävoimia liberaalien riveissä tähän asti olleista kaikkein taantumuksellisimmista aineksista. Toisaalta voi pitää varmana, että konservatiivien karsinasta vuorostaan murtautuu osa edistysmielisempiä, yhtyäkseen lähenevissä vaaleissa liberaaleihin. Sillä todellisuudessa tulee vaalitaistelu käytäväksi sotilasvaltaisen taantumuksen ja edes kapitalistisessakaan mielessä kansanvaltaisten uudistuksien välillä — olkoot puolueitten ohjelmakohdat muuten millaiset hyvänsä.

Yhdysvalloissa, kuten sanottu, on kongressissa viime aikoina ollut huomattavissa samanlaista vanhain puoluerajojen hämmentymistä milt'ei säännöllisesti jokaisessa kansakunnalle tärkeimmässä elinkysymyksessä. Rooseveltin progressiivisesta puolueesta muutamat jo silloin odottivat liittymää, johon molempain vanhain puolueitten edistyksellisimmät ainekset olisivat yhtyneet kummankin puolueen epäilemättä myös joskus yhdistyviä vanhoillisia aineksia vastaan. Mutta progressiivipuolue oli liiaksi johtajien — oikeastaan vain yhden miehen — ympärille keräytynyt joukko, ilman sen pätevämpää asiallista ohjelmaa; kun puolueelta johtaja ostettiin pois, oli koko puolueekin mennyttä kalua.

Siitä huolimatta on Yhdysvalloissakin edistys- ja vapaamielisiä, kaikenlaisia yhteiskunnallisia parannuksia ja uudistuksia harrastavia aineksia, jotka säännöllisissä oloissa ajelehtivat hajallaan minkä missäkin aatteellisissa tai käytännöllisissä harrastuksissaan, mutta taantumuksen yltyessä kovin häikäilemättömäksi, itsesäilytysvaistonsa ohjaamina liittyvät keskenään yhteistä vaaraa torjumaan. Sellaisia ovat "Militarismia vastustava liitto" ja sosialistienkin kesken kannatusta saanut "Kansanneuvosto rauhan ja kansanvallan asian ajamista varten", mainitsematta monia pienempiä ryhmiä ja yksityisiä oppineita ajattelijoita, kirjailijoita ja puhujia. Niissä piireissä on epäilemättä eteviä kykyjä, paljon hyviä voimia, mutta vaikeasti mihinkään yhtenäiseen tarkotukseen suunnattavia, tahi pitkälliseen sitkeään taisteluun kykeneviä. Riveissä on liian paljon suuruuksia, joilla itsekullakin on oma yhteiskuntalääkkeensä valmiiksi ajateltuna, ja joita ei yhteinen nälän pakko eikä muu taloudellinen syy aja alistumaan yhteisen johdon alaisiksi. Odotettavissa on kuitenkin, että syksyllä v. 1918 tulee meilläkin olemaan melko vilkas vaaliottelu pääasiallisesti sotilasdiktatuuria ajavan taantumuksen ja edistysmielisen kansanvaltaisuuden välillä.

Mitä etua olisi sosialismin toteutumiselle, jos edistysmielisemmät ainekset pääsisivät voitolle taantumuksesta?

Ei muuta kuin pahimman kuristuksen lievitystä hetkeksi. Mutta niin pian kuin nuo uudet ainekset alkaisivat tuntea olevansa jotakuinkin turvatussa valta-asemassa, tulisivat ne taistelemaan sosialismia vastaan samalla, ehkä hurjemmallakin raivolla kuin edeltäjänsä. Sillä ne ovat puhtaasti porvarillisia aineksia nekin. Eivät ikinä tule taipumaan palkkatyön poistamiseen eikä yksityisomistuksen muuttamiseen yhteiskunnalliseksi. Heidän puoskaroimisyrityksensä tulisivat parhaimmassa tapauksessa ainoastaan jatkamaan nykyisen väkisin mätänevän kapitalistisen yhteiskunnan ikää jonkun verran. Pelastaa sitä enää ei voi mikään, eikä paljoparantaakaan. Mutta kuta sokeampi taantumus sitä saa mielinmäärin ohjata kohti perikatoansa, sitä pikemmin saamme nähdä sen vaihtuvan uudeksi sosialistiseksi yhteiskunnaksi.

Sillä asteella kuin olot tällä hetkellä ovat, meillä ei ole mitään aihetta pienimmälläkään tavalla vastustaa edistysmielisten porvarillisten puuhia; päinvastoin voimme — ja meidän tuleekin — niitä suopein silmin katsella. Mutta vain syrjästä katsella, antautumatta heidän kelkkaansa. Kaikissa maissa, myös Yhdysvalloissa, on sosialisteilla jo liiaksikin kokemusta siitä, mitä yhteistoiminta porvarillisten aineksien kanssa merkitsee. Aina ovat sosialistit paremmin selviytyneet ilmiviholliseista kuin sellaisista tekoystävistä.

Tutkimustyölakon teoriasta

Eräs lännen osasto, joka on tullut tunnetuksi jos ei muusta, niin suuresta halustaan kahlata kaikenlaisissa teorioissa, on meille lähettänyt toivomuksen, että nykyisin täällä lännellä riehuvain työtaistelujen "yhteiskunnallinen luonne ja niiden teoreettinen pohja selostettaisiin tarkalleen tieteellisen sosialismin valossa." Sellaisen osaston pelkkä ajatus on jo meille sama kuin laki — saatikka sitte kirjallinen ja osaston leimalla varustettu toivomus.

Vahinko vaan, että näitä lakkoja on jo kestänyt monta viikkoa. Olemme tämän ajan kuluessa ennättäneet vähissä erin tyhjentää parhaimman tälle alalle kuuluvan teoriavarastomme melkein kuiviin. Jos rupeaisimme niitä lausuntojamme keräämään "vähä pitemmiksi kirjotuksiksi", joita se osasto tuntuu kaipaavan, tulisimme vain kertaamaan suureksi osaksi samaa mitä jo ennen olemme mielestämme liiankin monasti sanoneet — ilman että niistä sanomisista on ollut juuri mitään käytännöllistä hyötyä. Emmekä ole niin täydellisesti vain puhtaan, sinervän aatteen miehiä, että ilmassa liitelevä teoria ilman vankkaa käytännöllistä vastinetta meitä oikein innostuttaisi.

Tässä pulassa sattui käsiimme canadalaisen ammattijärjestön lehti, B. C. Federationist, joka erityisellä nautinnolla aina tuontuostakin antaa lukijoilleen virkistäviä ruiskukylpyjä milloin minkin teorian hanasta, ja jonka erikoisalana jo kauan on ollut lakkoaatteen käsittely teorian kannalta.

Siinä toivossa, että sillä voimme ainakin hetkeksi tyydyttää tuota osastoa, joka kaikista meidän tähänastisista ponnistuksistamme huolimatta vielä on vailla teoreettista pohjaa lakkoasioissa, suomennamme mainitun lehden tuoreimman annoksen lakkotaistelujen yhteiskunnallisesta merkityksestä. Ehkä sieltä löytyy joku kultajyvänen, joka meiltä käytännöllisen taistelun tuoksinassa on päässyt vierähtämään huomaamatta läpi käsiemme.

"Ei ole helppoa tarkalleen sanoa, kuinka kauan on käyty taisteluita parempain palkkojen ja työehtojen saavuttamiseksi. Varmaa kuitenkin on, että se taistelu on ollut yhtämittaisesti vireillä työtäriistävän palkkajärjestelmän ihan ensimäisestä alusta asti. Oikeastaan on mahdoton ajatella palkkatyöläistä, joka olisi täysin vapaa korkeamman palkan pyyteistä. Tylsinkään heistä ei ole varsin niin tylsä, että sulimmalla tyytyväisyydellä ottaisi vastaan sen palkan, minkä isännät omasta hyvästä tahdostaan suvaitsevat maksaa. Yksikään työläinen ei ole oikein läpikotaisin tyytyväinen niin kehnoissa palkkaoloissa, joissa täytyy kärsiä ainaista hätää ja puutetta. Niinpä onkin työläisissä kytenyt taisteluhalua enemmän tai vähemmän ja joskus peräti vähän, tuollaisia oloja vastaan, mielessä se toivo, että taistelu tuottaisi edes vähän helpotusta. Milloin tämä taipumus kiihtyy lukuisamman työläisjoukon yhteistoiminnaksi, saattaa se muodostua vakavaksi vaaraksi säännölliselle teollisuustuotannolle, vieläpä joskus uhata olemassaolevan yhteiskuntajärjestelmän perusteita. Koskaan ei lakkoja ja muita työselkkauksia ole ollut niin alinomaa kuin juuri nykyisenä aikana. Koskaan eivät työntekijät ole olleet itsepintaisemman sitkeitä vaatiessaan edes hiukan helpotusta heitä ahdistavasta kurjuudesta. Eivätkä heidän isäntänsä koskaan ole olleet kykenemättömämpiä auttamaan asiaa, joko he hyväksyvät työläistensä vaatimukset taikka hylkäävät ne. Kummallakaan tavalla he eivät voi työväen asemaa minkään vertaa parantaa eikä pahentaa, sillä työväen vaatimuksien hyväksyminen taikka hylkääminen ei vaikuta mitään ratkaisevaa muutosta työväen asemassa.

"Viittaamme muutamiin tosiasioihin. Ensiksi: on kieltämätöntä, että milloinkaan työtäriistävän palkkajärjestelmän vallitessa ei keskimääräinen työpalkka ole ollut alhaisempi kuin nykyään. Milloinkaan ei palkan ostoarvo ole ollut nykyistä alhaisempi, ja ostoarvo se määrää palkan todellisen suuruuden eikä mikään muu. Milloinkaan ei työväki ole ollut ankaramman taloudellisen puristuksen alaisena. Eikä yltyvää työväen levottomuutta ja hurjia melskeitä millään muulla tavoin voi selittää. Meidän tarvitsee vain verrata nykyisten palkkojen ja elintarpeitten hintojen suhdetta minkä hyvänsä entisen ajankohdan oloihin, joko sellaiseen minkä itse muistamme tahi sellaiseen mistä meillä on historiallisia tietoja, ja meidän täytyy tulla siihen mieltä masentavaan päätelmään, että — sanoaksemme asian kaikkein lievimmässä muodossa — työläiset eivät ole saaneet keskimääräistä palkkaansa ylenemään koko silla aikakaudella, minkä he ovat järjestyneesti taisteelleet parantaakseen olojansa vaatimalla korkeampia työpalkkoja tahi estääkseen olojensa huonontumista vastustamalla palkkojen alentamista. Kukaan ei kiellä, etteikö olisi ollut vaihteluita ylös- ja alaskäsin, mutta siinäkään ei ole mitään kiistelemistä, etteikö työpalkkojen keskiarvo olisi kaiken aikaa ollut alenemassa ja työläisten toimeentulo kiristymässä yhä ahtaammaksi ja epävakaisemmaksi.

"Tähän ilmiöön on pätevät ja riittävät syyt. Nykypäivien työläisten on pakko työskennellä toisten hyödyksi, aivan yhtä varmasti kuin muinaisen henkiorjuuden aikana. Toisten hyödyksi työskentely merkitsee sitä, ettei työntekijöillä voi olla minkäänlaista sananvaltaa työnsä tuloksiin nähden. Heidän tuottamansa ravintoaineet eivät kuulu heille, vaan niille, joiden hyödyksi he työskentelevät. Samaten kaikki muu minkä he työllään tuottavat, ilman pitempiä todisteluja on selvä asia, että toisten hyödyksi työskentelemään pakotetut orjat eivät voi odottaa saavansa muuta kuin korkeimmittain sen verran kuin he välttämättömästi tarvitsevat tullaksensa toimeen sen aikaan minkä työnteettäjät haluavat heitä käyttää. Niistäkään välttämättömistä tarpeista päättäminen ei ole niin paljon heidän omassa vallassaan kuin heidän isäntiensä vallassa. Isäntien valtaa tässä suhteessa rajottaa ainoastaan tarjolla olevain työläisten lukumäärä verrattuna tarvittavain työläisten lukumäärään, siis kysynnän ja tarjonnan laki.

"Eräitä vuosituhansia ovat työläiset keskittäneet ponnistuksensa palkkaolojen parantamiseen, koettaen palkkoja korottamalla saada olonsa siedettävämmiksi. Siinä he eivät ole onnistuneet. Silmäys nykyiseen mailman tilanteeseen enemmän kuin riittää sen todistamaan. Ikinä ei mailman palkkaorjien olo ole ollut epävakaisempi ja isäntien mielivallasta riippuvampi kuin nyt. Ikinä eivät lukuisammat työväen joukot ole olleet todellisia yhteiskunnan hylkyjä kuin nyt, ei niin armottomasti 'penkin ja seinän väliin' puristettuina etsiessään huojennusta viheliäisyyteensä. Ikinä ei työväen yleinen tila ole näyttänyt synkemmältä ja uhkaavammalta kuin nykyään. Koko valtaluokan julmuuden ja raakuuden historiassa ei ikinä ole ollut aikaa, jona niin monet miljoonat näitä orjia olisi ajettu järjettömämmin teurastamaan itseään ja hävittämään maat ja mannut kuin nyt. Siihen on tultu työväen taisteltua vuosisatoja kurjuutensa lieventämiseksi ja "voidakseen nostaa silmänsä tähtiä kohden", kuten runoilija saattaisi sanoa.

"On selvä mahdottomuus palkkaorjan ansaita keskimääräisesti muuta kuin niin paljo ravintoa, vaatetta, asuntoa jne. kuin on välttämätöntä hänen pitämiseksen työkelpoisena sen ajan, minkä isäntänsä häntä tarvitsee, toisin sanoen: sen aikaa kuin orja on työssä. Sen seikan, ettei orjilla ole mitään muuta vaatimista, pitäisi olla niin päivänselvän, että tuntuu milt'ei ihmisymmärrystä loukkaavalta sitä erikoisesti todentaa. Käsittäähän kuka hyvänsä, ettei hevoselle, muulille tai härälle kannata antaa enempää kuin ruoka, suoja ja välttämättömin hoito, jos isäntä vähänkään säästeliäästi talouttaan hoitaa eikä rupea turhanpäiten tuhlaamaan. Kun järkevä isäntä näin menettelee hevosten, muulien y. m. suhteen, niin mitä aihetta hänellä olisi toisin kohdella niitä ihmiselukoita, jotka kohtalo hänen haltuunsa antaa? Ollen järkevä mies, hän ei heitä ihmisjuhtiensa eteen tarpeettoman paljon rehua, enempää kuin hevostensa, karjansa tai koiriensa eteen. Jos ihmisjuhdat eivät pidä siitä, että heidät luetaan samaan luokkaan kuin nuo toiset isännän hyödyksi eläjät ja että heitä samalla lailla kohdellaan kuin näitä, täytyy heidän luokkana nousta orjakarsinasta, valtaamalla elintarpeitten isännyys (maan tuotantolähteet ja työvälineet) haltuunsa ja lopettaa palkkajärjestelmä. Se tapahtuu järjestämällä tuotannon yksinomaan tuottajien hyödyksi, sensijaan että palkkaorjat nyt tuottavat voittoja ja mukavuuksia niille, jotka eivät mitään muuta tee kuin omistavat. Työläisille ei voi koitua kurjuutensa lievitystä, vaikka he kuinka paikkaisivat ja parsisivat palkkajärjestelmää, sillä itse se järjestelmä riistää heiltä kaikki heidän työnsä tulokset. Juuri nyt täydessä loistossaan nähtävänä oleva tulos heidän vuosisatoja kestäneistä paikkaus- ja parsimisyrityksistään saance heidät vihdoin vakuutetuiksi koko sen homman turhuudesta. He voivat parantaa olonsa ainoastaan poistamalla sen palkkajärjestelmän, jolla heitä nyletään. Tavallisella hevosen järjelläkin olisi meidän pitänyt tuo ymmärtää jo aikoja sitten. Katkeralla mielellä näemme, että se pokku mitä olemme kulkeneet, on vienyt meidät takaisin samaan paikkaan, josta lähdimme. Meidän kulkumme on ollut yhtä viisasta kuin on 'piiskata pirua kiertämään kannon ympäri', — samanlaista kuin koiran, joka tavottaa purrakseen omaa häntäänsä. Älyttömyytemme alkanee meille ruveta selkenemään ehkä vasta vuosisadan tai parin kuluttua. Mutta silloin kun se tapahtuu, valloittaa meidän luokkamme väkirynnäköllä valtaluokan hallituslinnat, murtaa niitten muurit ja naulaa umpeen heidän kanuunansa, karistamalla pois raajoistaan ne omistuspaperi-kahleet, jotka näinä orjuutuksen vuosisatoina on työväen ympärille kiedottu."

*

Eiköpä tuossa jo lienekin lakkoteoriaa yhdeksi kerraksi. — Joku yhtä suuri tai vielä suurempi teoreetikko voisi nyt ottaa vaivakseen analyseerata, miten innostuttavasti tuo teoria vaikuttaa käymässä oleviin työtaisteluihin.

MAILMANKATSOMUKSIA

JULKEA TUNNUSTUS.

Kun presidentti Wilson taannoin lähetti manifestin isänmaallisille liikemiehille, pyytäen heitä jättämään syrjään kaikki liikevoittonäkökohdat sodan ajaksi, nauratti se meitä vähäsen. Yhtä hyvin presidentti olisi voinut estää susia syömästä lampaita naulaamalla metsään kohteliaan kirjelmän, pyytäen susia olemaan vähemmän susimaisia.

Kapitalistitkin nauroivat Wilsonin manifestille. Ja meillä on eräs oivallinen esimerkki siitä, millä tavalla he noudattavat presidentin kehotuksia.

Kongressi myönsi muutama päivä sitten 640 miljoonaa dollaria lentokoneitten ja ilmalaivojen rakentamista varten. Näin suuri summa tietysti herätti rahamassien ruokahalun. Eräs osakekeinottelijaliike innostui myymään erään lentokonetehtaan osakkeita, ja kuulkaahan, millä ihastuksella hän jo edeltäkäsin nauttii avautuneesta tilaisuudesta. Eräässä ilmotuksessa sanoo se:

"Ei tarvitse kovinkaan suurta mielikuvitusta ymmärtääkseen, kuinka suuret liikevoittomahdollisuudet ovat sellaisella yhtiöllä kuin on Wright-Martin Aircraft Corporation, joka tulee runsaasti saamaan osansa siitä 640 miljoonan ilmalaivastomyönnytyksestä, joka lauantaina hyväksyttiin edustajahuoneessa ja jonka vahvistamista senaatinkin komitea suosittelee. Se merkitsee, että viipymättä aletaan rakentaa 23,000 lentokonetta, jotka antavat runsaan työn Wright-Martin ja Curtiss yhtiölle. Tässä asiassa älkää unohtako sitä seikkaa, että nämä yhtiöt eivät anna näin suuren rahantekemistilaisuuden luistaa ohi ottamatta siitä kaikki, mikä otettavissa on. Hallituksemme ei voi oikeudenmukaisesti kitsastella hinnoista, koska Englanti, Ranska ja Italia vaatimalla vaativat noilta tehtailta ilmalaivoja ja ilomielin pitäisivät tehtaat käynnissä yötä päivää hyvällä liikevoitolla. Molemmat yhtiöt seisovat linjassa odottaen niin hulkean suuria voittoja, että hyvällä syyllä voi uskoa osakkeitten nykyisen markkinahinnan tulevan täysin korvatuksi ensi tulevan kuukauden voitto-osingolla."

Siinä teillä on oikein ensiluokkainen liikemiesten "patriotismin" näyte. Tämä ilmotus on julkaistu eräässä "Investment and Mining News"-nimisessä lehdessä, jota levitetään etupäässä kapitalistien kesken. Sitä kustantaa eräs A. B. Morley & Co.-niminen liike, joka sijaitsee New Yorkissa. Broad Street 44. Ilmotus ei ole aiottu suurta yleisöä varten. Sen vuoksi siinä ei tarvitse puhua "kansanvallasta", "isänmaan edestä uhrautumisesta", ynnä muista kauniista asioista. Se on liikesuisten lehti, aijottu toisille liikesuille ja omassa sakissa se tietysti puhuu susien kielellä, iloisena siitä, että ei tarvitse näytellä.

Se tietää olevansa sitä enemmän turvassa kun kapitalistien päivälehdet tietysti eivät paljasta tuollaisia ilmotuksia. Se pahasti rikkoisi niiden maalaaman suloisen kuvan liikemiesten patriotismista. Ja jos joku pahanilkinen sosialistilehti joskus saakin käsiinsä tuollaisen ilmotuksen ja julkaisee sen, niin eihän sosialistilehtiä lue kaikki ihmiset. Ja pahimmassa tapauksessa voi selittää, että "saksalaiset agentit" piruuttaan julkaisevat tuollaisia ilmotuksia, saattaakseen pulmusen puhtoisia osakeherrojamme ja heidän kannattamaansa jaloa sotaa pahaan valoon.

Niin laskevat herrat. Vesi tippuu heidän suustaan ajatellessaan rasvaisia liikevoittomahdollisuuksia.

Mutta entäs jos sosialistilehtiä sittenkin lukee enemmän ihmisiä kuin herrat uskovat?! Entäs jos teeskenteleminen sittenkin paljastuu laajoille kansankerroksille? Päättäen puolueemme jäsenmäärän valtavasta noususta, alkaa kansa sentään ymmärtää yhtä ja toista. — Raiv.

* * *

LUOKKAHALLITUS.

Suomella on tätä nykyä luokkahallitus! Ennen ei ole koskaan ollut.

Tämä sanottiin eräässä eduskunnan istunnossa. Joku ruotsalainen edustaja sen muistaakseni lausui.

Lisäksi vielä, että hän on siitä hämmästynyt.

Ja sietää ollakin! Jumalauta, että porporporvarillisen Suomen senaattiin on tunkeutunut muutamia vanhoja sosialisteja. Se on siivotonta!

Mutta vielä siivottomampaa on sanoa, että meillä nyt olisi luokkahallitus. Sillä jokainen kansakoulupoikakin tietää, että ainakin tähän asti, siitä päivästä lähtien kun jätimme Altai-vuorten pohjoiset rinteet Aasiassa ja Volgan varsilla erosimme Mortvalaisista ja Hunneista, on meillä ollut luokkahallitus. Lukuunottamatta niitä muutamia suurlakon päiviä, jolloin ei mitään hallitusta ollut.

Nykyinen kotimainen hallituksemme, se on selvä kuin päivä, on kaikkein vähimmän luokkahallitus mitä Suomen historia tuntee. Ei meillä vielä kertaakaan ole ollut hallitusta, joka suhteellisesti niin oikein kuin nykyinen, edustaisi väestön eri kerroksia. Mutta juuri sen vuoksi, että se ei ole ison talon vaksikkahakaan mahtuvan ruotsalaisen porvariston käsissä kokonaan, se tietenkin on heidän mielestään luokkahallitus.

Edellä oleva ei ole tarkoitettu miksikään nykyisen hallituksen puolustukseksi. Siihen minulla ei ole valtuuksia eikä muuta syytä. Ja tuskinpa se ansiotonta arvonnousua haluaakaan. Tarkoitukseni oli asettaa vanhat hallitukset — rauha heidän tomulleen — piispa Henrikistä Borovitinoviin asti, koska ainakin he ovat olleet ruotsalaisen porvariston edustajia — oikeaan asemaansa.

Siis: Suomessa on aina ollut luokkahallitus. — Kans. L.

* * *

REILUA PELIÄ.

Tacomassa vangittiin tuonnoin Olaf Berild ja paiskattiin kaupungin putkaan siitä syystä, että hän käytti perustuslain jokaiselle kansalaiselle takaamaa oikeuttaan: keräsi allekirjotuksia anomukseen, jossa kongressia pyydettiin alistamaan asevelvollisuuslaki kansan äänestykselle. Hänen seurassaan tavattu Ed. Peterson vangittiin sentähden, että hänellä oli punainen kaulanauha! Heitä säilytetään muusta mailmasta eristettyinä, mutta sittenkin on tullut tiedoksi, että heille tuleva kaurapuuro on tuotu koppiin kesken keittämisen, koska jauhoissa olleet toukat vielä puurokupissakin kykenevät liikkumaan, siten hieman häiriten nautintoa.

Tällaista kohtelua he saavat osakseen siitä syystä, että ovat valveutuneita, toimintahaluisia ja edistysmielisiä työmiehiä.

Vähän myöhemmin vangittiin Portlandissa, Ore., eräs saksal. seikkailija Alve von Alvensleben, syytettyna vihollisen vakoojaksi. Hänelle tarjottiin tilaisuutta ajaa Seattleen, jossa toisia samanlaisia lintuja on jou-